

“अतिउच्चदाब व उच्चदाब उपसा जलसिंचन योजनांच्या सौरऊर्जीकरण करण्याच्या योजनेअंतर्गत आस्थापित होणाऱ्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या जमिनीच्या विकसन व उप-विकसन करार / भाडेपट्टा व पोटभाडेपट्टा कराराचे मुद्रांक शुल्क व नोंदणी शुल्क माफी करण्याबाबत व सदर प्रकल्पांसाठी शासकीय जमिनी नाममात्र वार्षिक रु.१/- या दराने भाडेपट्ट्याने व पोटभाडेपट्ट्याने देणेबाबत ”.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग,ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :सौरप्र-२०२४/प्र.क्र.११(भाग-१)/ऊर्जा-७

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक :२४ डिसेंबर, २०२५.

वाचा :-

१. उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाचा शासन निर्णय क्रमांक :सौरप्र-२०२४/प्र.क्र.११/ऊर्जा-७, दि. १५ मार्च, २०२४
२. महावितरण कंपनीचे पत्र क्र.CE/RE/LIS/Exemption/No.१४४३४, दि. ०९.०५.२०२५.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार राष्ट्रीय निश्चित मानकानुसार राज्याने ५०% इतकी ऊर्जा अपारंपारिक इंधन ऋतातुन वापरण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्याने वाढती वीज मागणी प्रामुख्याने नवीकरणीय ऊर्जा ऋतातुन पूर्ण करण्याचा व ऊर्जा मिश्रणातील अपांरपारिक ऊर्जा (RE-Renewable Energy) चा वाटा १७% वरून सन २०३० पर्यंत ५०% पर्यंत नेण्याचा महत्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. त्यास अनुसरून राज्यातील कृषी क्षेत्राला स्थिर व दिवसा वीजपुरवठा उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने राज्य शासनाने विविध सौर प्रकल्प राबविण्याकरिता प्रोत्साहन देण्याचे धोरण स्विकारले आहे.

२. ऊर्जा विभाग, शासन निर्णय क्र.सौरप्र-२०२४/प्र.क्र.११/ऊर्जा-७, दि.१५ मार्च, २०२४ नुसार महाराष्ट्रातील सर्व उच्चदाब व अतिउच्च दाब उपसा जलसिंचन योजनांचे सौर ऊर्जीकरण करण्याच्या योजनेस मान्यता देण्यात आली आहे. त्याकरिता आवश्यक १०५२ मे.वॅ. क्षमतेचे सौर ऊर्जा प्रकल्प आस्थापित करण्यात येत आहेत. त्याकरिता महावितरण कंपनी ही अंमलबजावणी यंत्रणा असून राज्य शासनाकडून महावितरण कंपनीस रु. ३३६६ कोटी अनुदान उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.
३. उपसा जलसिंचन योजनांचे सौर ऊर्जीकरण केल्यामुळे स्वच्छ व हरित ऊर्जा (Clean Energy, Green Energy) हे राष्ट्रीय ध्येय साध्य होईल. तसेच, यावरील प्रदान करण्यात येणाऱ्या अनुदानाचा राज्यावर पडणारा बोजा कमी होण्यास मदत होईल. जलसंपदा विभागाकडे (WRD) सुमारे १७५६१ एकर मोकळी जागा उपलब्ध आहे. त्याचा वापर उपसा जलसिंचन योजनेतर्गत सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी करण्यात येत आहे. या सौर ऊर्जमुळे कमी किंमतीत वीज उपलब्ध झाल्यामुळे त्याचा राज्याच्या शाश्वत विकासास फायदा होणार आहे.

४. उपसा जलसिंचन योजनांतर्गत आस्थापित होणाऱ्या सौर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीस गती देणे, प्रकल्प खर्च कमी करणे व गुंतवणुक वाढविणे या उद्देशाने उपसा जलसिंचन योजनेखाली आस्थापित होणाऱ्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी लागणारी शासकिय जमिन नाममात्र वार्षिक रु. १/- या दराने भाडेपट्ट्याने व पोटभाडेपट्ट्याने देणे व सदर भाडेपट्ट्या व पोटभाडेपट्ट्या / विकसन व उपविकसन करारांच्या नोंदणीसाठी मुद्रांक शुल्क व नोंदणी शुल्कातुन संपूर्ण सुट देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. अतिउच्चदाब व उच्चदाब उपसा जलसिंचन योजनेतर्गत सौर ऊर्जा प्रकल्पांना सौर ऊर्जा निर्मिती प्रकल्प उभारण्यासाठी जलसंपदा विभागाने त्यांच्याकडील शासकीय जमिनी अतिक्रमण मुक्त करून भाडेपट्ट्याने व पोटभाडेपट्ट्याने ३० वर्षांच्या कालावधीकरीता नाममात्र वार्षिक रु.१/- या दराने अंमलबजावणी यंत्रणेस भाडेपट्ट्याने देण्यास व याच दराने विकासकास पोटभाडेपट्ट्याने देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
२. अतिउच्चदाब व उच्चदाब उपसा जलसिंचन योजनांच्या सौरउर्जाकरण करण्याच्या योजनेतर्गत आस्थापित होणाऱ्या सौर ऊर्जा प्रकल्पांच्या जमिनीच्या विकसन व उप-विकसन करार व भाडेपट्ट्या/पोटभाडेपट्ट्या करारांचे मुद्रांक शुल्क व नोंदणी शुल्क माफ करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
३. यानुषंगाने आवश्यक ते आदेश जलसंपदा विभाग आणि महसूल व वन विभागाने तातडीने निर्गमित करावेत.

सदरचा शासन निर्णय मंत्रिमंडळ बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२५१२२४१३४७१७५११० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(जयंत सागडे)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव. राजभवन, मलबार हिल, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
३. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व गृहनिर्माण) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
५. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. मा.मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२

७. मा.मंत्री (अपारंपरिक ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
८. मा. राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
९. सर्व मा. मंत्री /राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१०. सर्व विधानसभा/विधान परिषद सदस्य विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई-३२.
११. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१३. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१४. अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई-३२.
१५. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१६. सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१७. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सुत्रधारी कंपनी, फोर्ट, मुंबई.
१९. अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी, प्रकाशगड, बांद्रा (पूर्व), मुंबई.
२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई / महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२१. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई/ नागपूर
२२. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२३. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.
२४. कार्यासन अधिकारी (ऊर्जा-३/७), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२५. कार्यासन अधिकारी, (अर्थसंकल्प/व्यय-१६), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२६. कार्यासन अधिकारी (नियोजन विभाग), मंत्रालय, मुंबई-३२.
२७. कार्यासन अधिकारी (महसूल व वन विभाग), मंत्रालय, मुंबई-३२.
२८. कार्यासन अधिकारी (रोख शाखा), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२९. ऊर्जा विभागातील सर्व कार्यासने.
३०. निवड नस्ती (ऊर्जा-७), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.